

Vraag over de NBG-vertaling

Vraag: In de loop van de jaren zijn steeds meer gelovigen ertoe overgegaan de nieuwe vertaling uit 1951 van het Nederlands Bijbelgenootschap aan te schaffen. Hoe moeten wij zowel persoonlijk als in de samenkomsten van de gelovigen staan tegenover het gebruik hiervan? Is het mogelijk aan te geven waarin de fouten van deze vertaling bestaan, waarnaar regelmatig wordt verwezen?

Antwoord: Het gebruik van de NBG-vertaling valt inderdaad om gegronde redenen zeer te betreuren. Nu al worden in de samenkomsten meerdere vertalingen door elkaar gebruikt, wat niet alleen wanordelijk is, maar ook dikwijls verwarring sticht. En wat erger is: door het geregelde gebruik van de NBG-vertaling nemen jonge mensen de bewoordingen van deze vertaling in hun geheugen op, met al de fouten die er in staan. En wat men jong leert, behoudt men dikwijls zijn hele leven.

Ook de oude Statenvertaling is op zich niet ideaal. De vertalers hadden meer dan 300 jaar geleden slechts enkele handschriften ter beschikking. En die waren alle nog van betrekkelijk recente datum. Na die tijd zijn er echter duizenden handschriften en bronnen ter beschikking gekomen. En door vergelijking van de handschriften hebben we nu dus een veel zuiverder Griekse tekst van het Nieuwe Testament, en ook een zuiverder Hebreeuwse tekst van het Oude Testament. Maar we moeten met nadruk stellen: de vertalers van de Statenvertaling hadden tenminste een ongeveinsd ontzag voor het heilig Woord van God. Ze waren er allemaal van overtuigd dat de Bijbel in zijn geheel het onfeilbare Woord van God is. En dat zette een stempel op de vertaling. En is het niet beter een vertaling ter beschikking te hebben die soms niet zo eenvoudig leest, dan een Bijbel die op fundamentele punten bewerkt is door de vertalers?

Helaas stonden namelijk maar enkele van de vertalers van de Bijbelvertaling uit 1951 van het Nederlands Bijbelgenootschap op de juiste grondslag. Daarom is deze vertaling als vanzelfsprekend onbetrouwbaar geworden.

Voor een goede Bijbelvertaling is immers noodzakelijk:

1. dat de vertalers wedergeboren zijn en bovendien ook geestelijk: 'De natuurlijke mens neemt niet aan wat van de Geest van God is, want het is hem dwaasheid; en hij kan het niet verstaan, omdat het geestelijk beoordeeld wordt. Maar wie geestelijk is, beoordeelt alle dingen' (1 Kor. 2:14-15). En dit wordt niet anders, wanneer men theologie gestudeerd heeft, en mogelijk zelfs daarin uitblinkt. Welnu, een belangrijk deel van de vertalers (NBG 1951) was vrijzinnig, en dus niet wedergeboren. Of de zogenaamde orthodoxen allen wedergeboren waren, kan ik uiteraard niet beoordelen.
2. Vertalers dienen een goede kennis van het Grieks en Hebreeuws te hebben. Ik neem aan dat dit wel het geval was.
3. De vertalers moeten de betekenis kennen van dat wat zij vertalen. Met andere woorden: ze moeten de gedachten van God, die Hij ons in Zijn Woord heeft meegedeeld, werkelijk kennen. Want iedere vertaling is in feite ook een uitlegging. Dat geldt niet alleen voor vertalingen van de Bijbel, maar bij elk vertaalwerk. Praktisch elk woord kan op verschillende wijzen worden vertaald. En hoe het in een

bepaald geval vertaald moet worden, hangt af van de samenhang of context waarin het voorkomt; het hangt dus af van de betekenis die de schrijver in deze tekst aan dit bepaalde woord gegeven heeft. Bij de Bijbel is het dus de vraag welke betekenis de Heilige Geest eraan verleend heeft. Welnu, welke vertalers voldeden aan deze eis? De vrijzinnigen zeker niet, zoals blijkt uit punt 1. Maar denkt u dat dit wel het geval is bij 'orthodoxe' medewerkers, die de Bijbel niet erkennen als het Woord van God, maar hooguit erkennen dat Gods Woord in de Bijbel is? Hoe zouden mensen die menen dat zij zélf kunnen bepalen wat van God is en wat niet, ooit in hun hoogmoed en onverstand deze gedachten kunnen verstaan?

Welnu, daarom kunnen wij deze vertaling niet vertrouwen. De invloed van mensen die op grond van het eerste en derde voornoemde punt ongeschikt waren als Bijbelvertalers, wordt telkens opnieuw duidelijk als we goed lezen. Als wij een vertaling van Gods Woord voortdurend kritisch moeten lezen, en ons in principe bij elk woord en elke zin moeten afvragen of het wel juist vertaald is, dan is die vertaling niet te gebruiken. En bovendien zijn de meeste gelovigen (in het bijzonder jongeren) niet staat om dit te beoordelen. Daarom moeten we dus een Bijbelvertaling hebben die is gemaakt door mensen die onvoorwaardelijk aan alle drie genoemde eisen voldoen, en in wie we derhalve vertrouwen kunnen hebben.

Zoals we al hebben gezien, kunnen we feitelijk geen vertrouwen stellen in de vertaling van het NBG uit 1951. De invloed van mensen die om genoemde principiële redenen ongeschikt waren als Bijbelvertalers, wordt telkens opnieuw duidelijk als we goed lezen. Als wij een vertaling van Gods Woord voortdurend kritisch moeten lezen, en ons in principe bij elk woord en elke zin moeten afvragen of het wel juist vertaald is, dan is die vertaling niet te gebruiken. Bovendien zijn de meeste gelovigen niet in staat om dit te beoordelen. Daarom moeten we dus een Bijbelvertaling hebben die is gemaakt door mensen die onvoorwaardelijk aan alle drie genoemde eisen voldoen, en in wie we derhalve vertrouwen kunnen hebben.

Om nog op uw laatste vraag in te gaan: het is natuurlijk onmogelijk om in dit verband een overzicht te geven van alle fouten, of juist gezegd: van alle verkeerde vertalingen. Toch wil ik er enkele noemen die mij zelf zijn opgevallen:

2 Timotheüs 3:16:

Letterlijk staat hier in nagenoeg alle handschriften:

'Elke [of: alle] Schrift van God ingegeven en nuttig...' Iedereen die eenvoudig is, zal begrijpen dat we hier dus moeten lezen: 'Alle Schrift [is] van God ingegeven en nuttig...'

De NBG-vertaling heeft hier echter: 'Elk van God ingegeven Schriftwoord is ook nuttig ...' Alleen al het woordje 'en' in de oorspronkelijke uitdrukking 'en nuttig' maakt duidelijk, dat de NBG-vertaling fout is. Wat kan de reden daarvan zijn? Dat is eenvoudig: iemand die de Bijbel niet in zijn geheel erkent als het Woord van God, gelooft beslist niet in de waarheid van 2 Timotheüs 3:16. Dus móeten ze het wel anders vertalen, en vernietigen daarmee de kracht van deze Goddelijke uitspraak.

1 Johannes 2:2:

Dit vers zegt: 'En Hij is het Zoenoffer voor onze zonden; en niet voor onze zonden alleen, maar ook voor de hele wereld'. Er staat in het Grieks niet: '... maar ook voor die der gehele wereld' ('verzoening van de zonden der gehele wereld' suggereert immers de valse leer van de alverzoening).

1 Korinthe 11:23:

'Want ik heb van de Heer ontvangen, wat ik u ook overgegeven heb, dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij overgeleverd werd, brood nam ...' Hoe geeft nu de NBG-vertaling dit vers weer? 'Ik heb bij overlevering van de Heer ontvangen'. De woorden 'bij overlevering' staan niet in het Grieks, en zijn dus eigenmachtig door de vertalers toegevoegd. Sommigen menen wel, dat het Griekse woord dat door 'van' is vertaald ('apo') aanduidt, dat dit ontvangen wil zeggen: van anderen ontvangen, en dus niet rechtstreeks van de Heer. Maar anderen (bijvoorbeeld 'The Expositors Greek Testament') geven terecht aan: 'apo ontkent noch veronderstelt dat Paulus het rechtstreeks, zonder bemiddeling van mensen, van de Heer ontvangen heeft'. Omdat vrijzinnigen natuurlijk nooit aannemen dat de apostel Paulus een rechtstreekse openbaring over het avondmaal ontving, zijn de woorden 'bij overlevering' er maar tussen gezet, hoewel ze niet in het Grieks staan. Zo wordt dus iedere gedachte aan een rechtstreekse openbaring weggenomen.

Ik zou nog veel meer punten kunnen noemen. Het lijkt mij echter, dat deze drie punten (die alle drie een belangrijke waarheid aantasten) genoeg zijn om aan te tonen waarom we geen vertrouwen kunnen hebben in deze vertaling. Bovendien zijn de vertalers, om persoonlijke verschillen te vermijden, uitgegaan van de Griekse tekst van Nestlé. Dat is echter in feite een doorsnee tekst die hoofdzakelijk gebaseerd is op twee handschriften (S. en B.), die op zichzelf wel de beste handschriften zijn, maar daarom nog niet overal betrouwbaar.

Dit alles is voor mij voldoende reden geweest om de Nieuwe Vertaling van het NBG uit 1951 terzijde te leggen, en terug te gaan naar de Statenvertaling.

'Ik betuig aan een ieder die de woorden der profetie van dit Boek hoort: Als iemand aan deze dingen toevoegt, God zal hem toevoegen de plagen die in dit boek beschreven zijn; en als iemand van de woorden van het Boek van deze profetie afneemt, God zal zijn deel afnemen van de boom des levens en van de heilige stad, die in dit Boek beschreven zijn' (Openb. 22:18-19).

'Want de profetie werd vroeger niet voortgebracht door de wil van een mens, maar heilige mensen Gods hebben, door de Heilige Geest gedreven, gesproken' (2 Petr. 1:21).

H.L. Heijkoop.